

KUTSESTANDARD

Juhtiv lavameister, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Juhtiv lavameister, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Juhtiv lavameister, tase 5 tagab ning koordineerib lavakujunduste ohutu ja plaanikohase paigaldamise. Ta juhib lavadekoratsioonide monteerimis- ja demonteerimistöid ning transpordi ja ladustamise töid. Juhtiv lavameister, tase 5 koordineerib lavatehnilise meeskonna töid ning vastutab nende korrektse läbiviimise eest. Ta reageerib etendustel juhtuvatele ettenägematutele sündmustele kiirelt ja loovalt. Töö nõuab valmisolekut pingelisteks ja suure koormusega tööperioodideks.</p> <p>Lisaks juhtiv lavameister, tase 5-le on kutsealal ka: lavatehnik, tase 3, kes teeb lavakujunduste montaaži, transpordi ja ladustamise töid vastavalt lavameistrilt saadud juhistele;   lavameister, tase 4, kes töötab iseseisvalt ja lisaks eelloetletud tööülesannetele juhendab lavatehnikuid. Töötatakse graafiku alusel, sh nädalavahetustel. Töötamine toimub nii sise- kui ka välitingimustes. Töö on kõrgendatud ohuga (nt töötamine kõrgustes, raskuste tõstmine), võib esineda kokkupuudet tervistkahjustavate faktoritega (nt tolm).   Töövahendid on elektrilised ja mehaanilised lavaseadmed (stanged, pöördlava, tõstukid, vajukid) ja muud spetsiifilised töövahendid.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1. Etenduse ettevalmistamine   A.2.2. Etenduse läbiviimine   A.2.3. Lavakujunduse demonteerimine ja ladustamine   A.2.4. Lavastuse ettevalmistamine   A.2.5. Lavatehnilise meeskonna juhtimine   A.2.6. Väljasõiduetenduste tehniline planeerimine</p>
<p>A.3 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>Tavaliselt on 5. taseme juhtival lavameistril keskharidus, läbitud erialane täienduskoolitus ning tal on kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus.</p>
<p>A.4 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Vanemlavameister, pealavameister</p>
<p>A.6 Tulevikuoskused</p> <p>Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab   Oskus kasutada oma töös uut tehnoloogiat ja joonestamistarkvara. Personalitöö oskus. Meeskonnajuhtimise oskus. Materjalide tundmine ja taaskasutus. Oskus käituda energiat ja ressursse säästvalt.</p>

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Juhtiv lavameister, tase 5, kutse moodustub üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav nende kõigi tõendamine.
Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele
Kutse taotlemisel 1. Keskkharidus 2. Läbitud erialane täienduskoolitus 3. Kompetentside kujunemiseks vajalik vähemalt 3aastane erialane töökogemus

B.2 Juhtiv lavameister, tase 5 üldoskused
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab enese suuliseks või kirjalikuks väljendamiseks eesti keelt keeleseaduse ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt. 2. Kasutab oma valdkonnas kokkulepitud oskuskeele mõisteid ja termineid. 3. Kasutab inglise keelt tasemel B1, sh ingliskeelset terminoloogiat (lisa 1 – keelte oskustasemete kirjeldused). 4. Kasutab oma töös arvutit infotötluse, kommunikatsiooni, sisulooma, ohutuse ja probleemilahenduse jaoks iseseisva kasutaja tasemel (lisa 2 – digipädevuste enesehindamiskaala). 5. Teeb koostööd kolleegidega, arvestades organisatsiooni struktuuri ning erinevate üksuste funktsioone ja pädevust. 6. Hoolitseb meeskonnas positiivse õhkkonna ja heade suhete säilimise eest. 7. Eristab fakte hinnangutest, suhtub saadud tagasisidesse rahulikult ning võimaluse korral arvestab tagasisidega edasises tegevuses. 8. Teeb ühiste eesmärkide nimel tõhusat koostööd, mõistes oma ja kolleegide rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärset ja koostööd soodustavalt. 9. Innustab teisi rakendama oma potentsiaali, saavutama eesmärke ning arendama võimeid. 10. Kohandab oma käitumist ja suhtlemisviisi, lähtudes suhtluspartneri(te)st, rollidest, olukorrast jmt. 11. Toob tasakaalukalt, põhjendatult ja selgelt välja teise tegevuse positiivsed ja negatiivsed aspektid, pakkudes välja võimalikud lahendused puudujääkide kõrvaldamiseks. 12. Kohaneb kiiresti ja paindlikult ootamatute olukordadega, leiab lahendusi ning säilitab adekvaatse toimivuse. 13. Säilitab keerukates olukordades rahu ega kaota enesekontrolli. 14. Tuleb toime rahulolematuse, eesmärkide mittetäitumise, läbikukkumise jm negatiivsete tunnetega. 15. Juhindub oma töös ja kutsealases tegevuses üldtunnustatud ja tööalastest eetikanõuetest, heast tavast ja töökultuurist. 16. Määratleb oma koolitusvajaduse ja arendab end, et saavutada oma arengueesmärgid (nt osaleb erialaüritustel, koolitustel, kutseühingute tegevuses, loeb erialakirjandust).

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Etenduse ettevalmistamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad <ol style="list-style-type: none"> 1. Tagab ja koordineerib lavakujunduse ohutu paigaldamise vastavalt kooskõlastatud lavaplaanile. Paigaldab lavakujunduse (dekoratsioonid, eriefektid jms) ohutult vastavalt lavaplaanile (lisa 3 – kutsestandardis kasutatud terminid). 2. Juhendab pisiparanduste tegemist või teeb ise lavakujunduses pisiparandusi ning suunab kujunduselemendid spetsialistide juurde remonti. 3. Kontrollib enne etendust visuaalsel ja mehaanilisel teel lavakujunduse korrasolekut. 4. Kontrollib töövahendite olemasolu ja veendub nende korrasolekus vastavalt lavaplaanile ja töövahendite manuaalidele. 	

5. Koostab koostöös kunstnikuga lavaplaani, mis tagab lavakujunduse võimalikult täpse taasesitamise ning montaaži vastavalt olukorrale.
6. Tagab etenduste läbiviimiseks kulumaterjalide olemasolu (teip, naelad, kruvid jne) vastavalt lava- ja repertuaariplaanile.
7. Planeerib lavakujunduste parandustööde tegemise vastavalt mängukavale.
8. Osaleb teatri hankeplaani koostamisel vastavalt oma pädevusele.

B.3.2 Etenduse läbiviimine	EKR tase 5
-----------------------------------	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Korraldab lavakujunduse ümberehitust vastavalt ettenähtud plaanile. Juhendab vaheajal ja/või etenduse vältel varjatult ja/või avalikult (vajadusel kostüümis) lavakujunduse vahetust või vahetab ise lavakujundust. Järgib seejuures ettenähtud plaani ja/või korraldusi ning ohutusnõudeid. Reageerib etendusel juhtuvatele ettenägematutele sündmustele kiiresti ja loovalt, pidades silmas etenduse olukorda ning ohutusnõudeid. Vahetab etenduse ajal lavakujundust, kasutades elektromehaanilisi seadmeid ja järgides ohutusnõudeid ning kooskõlastatud plaane.
  2. Valmistab ette lavaefektide kasutamise ja paigutab vajalikud materjalid ja/või seadmed ettenähtud kohale vastavalt kooskõlastatud plaanile ja ohutusnõuetele.
  3. Juhendab ettevalmistatud lavaefekti kasutamist või teostab lavaefekti ise.
  4. Korraldab vajadusel lavaefektide planeerimist ja/või kasutamist, arvestades lavakujunduse ja ruumi eripäradega.

B.3.3 Lavakujunduse demonteerimine ja ladustamine	EKR tase 5
--	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Juhib ja korraldab lavadekoratsioonide demonteerimist vastavalt oludele (paigutamine koormasse, lattu, väljasõiduetenduseks jms), järgides ohutusnõudeid ja tagades lavakujunduse säilimise.
  2. Planeerib lavakujunduste demontaaži vastavalt mängukavale.
  3. Tagab lavakujunduse ladustamise vastavalt oludele (paigutamine koormasse, lattu, väljasõiduetenduseks jms), järgides ohutusnõudeid ja tagades lavakujunduse säilimise.
  4. Planeerib lavakujunduste optimaalse ladustamise olemasolevale pinnale vastavalt ohutusnõuetele ja repertuaariplaanile, tagades elementide ohutu säilimise.
  5. Juhendab ja vajadusel teostab lavakujunduse elementide paigutamise koormasse käsitsi või abivahendeid kasutades ohutult, optimaalselt ning loogilises järjestuses, tagades lavakujunduse säilimise.
  6. Kontrollib järjepidevalt lavaseadmete ja lavastusvahendite toimimist ning tagab nende töökindluse, juhindudes ohutusnõuetest. Hoiab lavaseadmed ja lavastusvahendid korras ning vigade ilmnemisel edastab informatsiooni vastutavale isikule.
  7. Hoiab lavaploki korras, tagades juurdepääsu kõikidele vajalikele seadmetele ja hoiab vabad nii etenduse ettevalmistamiseks kui ka etenduse andmiseks ja evakatsiooniks vajalikud käiguteed.
  8. Kasutab lavaseadmeid ning lavastusvahendeid heaperemehelikult ja ohutult vastavalt oma pädevusele.

B.3.4 Lavastuse ettevalmistamine	EKR tase 5
---	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Osaleb lavakujunduse tehnilistes aruteludes, vajadusel teeb ettepanekuid, lähtudes lavatehnilistest võimalustest, tingimustest (sh materjali valiku ja/või konstruktsiooni jms kohta) ja ohutusest, arvestades lavakujunduse terviku ja kunstniku taotlustega.
  2. Prognoosib esitatud lavakujunduse kavandite jms põhjal lavakujunduse monteerimiseks ja demonteerimiseks vajaliku aja- ja inimressursi.
  3. Prognoosib esitatud lavakujunduse kavandite jms põhjal kujunduse ladustamiseks vajaliku ruumi suuruse ja tingimused.
  4. Teeb ettepanekuid dekoratsioonide ladustamise ja monteerimise/demonteerimise paremaks korraldamiseks ning aja optimeerimiseks igapäevaselt mängukavaga arvestades.
  5. Planeerib, korraldab ja viib läbi tehnilisi proove, tuginedes vastuvõetud kavanditele ja kokkulepitud tingimustele.

B.3.5 Lavatehnilise meeskonna juhtimine	EKR tase 5
--	-------------------

- Tegevusnäitajad
1. Koordineerib ja planeerib lavatehnilise meeskonna tööjaotust vastavalt repertuaariplaanile ning töökorralduse reeglitele.
  2. Juhendab ja abistab töötajaid tekkinud küsimuste ja probleemide lahendamisel vastavalt oma pädevusele.
  3. Teeb ettepanekuid töö kvaliteedi parendamiseks vastavalt organisatsioonis kehtestatud korrale.
  4. Organiseerib vajadusel väljaõpet ja tutvustab lavastusmeeskonnale lavakujundust ja tehnikat.

5. Annab sisendi etenduse ekspluateerimise eelarve koostamiseks, arvestades meeskonna suuruse, mängukoha, mängukava ja muu vajalikuga.
6. Vastutab lavaehituses olevate varade (tööriistad, seadmed, -vahendid) haldamise ja tervikliku säilimise eest.
7. Kontrollib ja organiseerib varade heaperemehelikku ja sihtotstarbelist kasutamist, hooldamist, nõuetekohast ladustamist ning turvalist logistikat teatri igapäevatoös.
8. Lavatehniliste ressursside kadumise või hävimise korral selgitab välja põhjused ja lahendab olukorra. Korraldab seadmete parandamise, mahakandmise ja uute soetamise.
9. Annab sisendi aastaelarve koostamiseks, arvestades repertuaariplaani, mängukava, lavakujundusi jm. Järgib etteantud eelarvet, vajadusel teeb ettepanekuid selle muutmiseks vastavalt ilmnunud vajadustele.

B.3.6 Väljasõiduetenduste tehniline planeerimine
EKR tase 5
Tegevusnäitajad

1. Hangib enne väljasõiduetendust väljasõidupaiga plaanid ja viib ennast kurssi kohalike võimalustega. Hindab väljasõidupaiga ruumilisi ja tehnilisi võimalusi ning võrdleb algse esinemispaiga ja lavakujundusega.
2. Teeb ettepanekuid ja vajadusel kohandab lavastuse kujundust vastavalt esinemispaiga spetsiifikale, kooskõlastades selle kunstniku ja lavastajaga. Planeerib lavatehnilise meeskonna suuruse ja tööaja.
3. Teeb ettepanekud logistika korraldamiseks, kontrollib kokkulepitud logistilise lahenduse täitmist.
4. Planeerib ja teeb koostööd ning sõlmib kokkulepped kohaliku vastuvõtja ja esinemispaiga eest vastutava personaliga, lähtudes eesmärgist ja oludest (vahendid, ruumid, tehnilised võimalused, inimressurss jm).
5. Suhtleb esinemispaiga eest vastutava isikuga, et lahendada lavakujunduse paigaldamisega seotud küsimusi.
6. Koostab ja vajadusel saadab vastuvõtjale lavastuse tehnilise dokumentatsiooni, lähtudes esinemispaiga spetsiifikast.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENSIID
B.3.7 Juhtiv lavameister, tase 5 kutset läbiv kompetents
EKR tase 5
Tegevusnäitajad

1. Seab meeskonnaliikmete tööle organisatsiooni eesmärkidest lähtuvad eesmärgid. Planeerib ja koordineerib meeskonna ja töötajate tegevusi.
2. Vaatleb ja jälgib kolleegi tegevust, analüüsib ja tagasisidestab seda, et anda nõu, kuidas mingit protsessi, ülesannet vm kõige tulemuslikumalt ja tõhusamalt teha.
3. Järgib töö- ja tuleohutuse eeskirju ning kasutab isikukaitsevahendeid. Kontrollib ohutusnõuete täitmist igas tööetapis. Teeb vastutavale isikule ettepanekuid tööohutuse parendamiseks.
4. Järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte ja regulatsioone, nt organisatsiooni töökorralduse reegleid, ametijuhendit ning organisatsiooni head tava. Tutvustab uutele kolleegidele vajalikke kokkuleppeid ja reegleid.
5. Hoiab oma töökeskkonna ja töövahendid korras. Probleemide korral leiab lahenduse. Vajadusel teeb muudatuse töökorralduses koostöös otsese juhiga.
6. On täpne ja kasutab ressursse (nt aeg, töövahendid) efektiivselt. Tagab ressursside optimaalse kasutamise. Peab kinni kellaegadest ja tähtaegadest ning kontrollib nendest kinnipidamist.
7. Säilitab ja arendab oma kutseoskusi. Hoiab end kursis erialase terminoloogiaga ja tehnoloogiliste uuendustega.
8. Juhendab kolleege ja korraldab vajadusel koolitusi.

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-08112023-2.6/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Roland Leesment, SA Endla Taivo Pahmann, Rahvusooper Estonia Inga Vares, Eesti Lavastuskunstnike Liit Siim Saarsen, SA Ugala Anton Kulagin, Eventech OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu

4. Kutsenõukogu otsuse number	30
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	08.11.2023
6. Kutsestandard kehtib kuni	07.11.2028
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3435 Muud kunsti- ja kultuurivaldkonna keskastme spetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Stage manager
Inglise keeles	Stage manager, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamiskaala	
Lisa 3 Kutsestandardis kasutatud terminid	